

לימודים לקראת התארים "דוקטור לפילוסופיה"

הערה: האמור להלן כולל קטעים מתוך הוראות האוניברסיטה – "תקנון תלמידי מחקר" (הוראה מס' 12-005) – המובאים לצורך מתן מידע כללי ולא מחייב. על התלמיד לעיין בנוסח השלם של "תקנון תלמידי מחקר" ובתקנון היחידתי, שאותם ניתן לקבל במזכירות תלמידי מחקר היחידתית.
התקנון היחידתי יכול שיקבע תנאי קבלה, דרישות וחובות מיוחדים נוספים ו/או מחמירים מאלה שנקבעו בתקנון האוניברסיטאי.

- ...."
1. בתקנון זה:
    - 1.1 "האוניברסיטה" אוניברסיטת תל-אביב.
    - 1.2 "דוקטור לפילוסופיה" אלא אם כן נאמר במפורש אחרת.
    - 1.3 "תלמיד שלב א'" מי שהתקבל ללימודי תואר "דוקטור לפילוסופיה" ותכנית המחקר שלו טרם אושרה.
    - 1.4 "תלמיד שלב ב'" מי שתכנית המחקר שלו לתואר "דוקטור לפילוסופיה" אושרה.
    - 1.5 "ועדה יחידתית" ועדה יחידתית לתלמידי מחקר.
  2. התואר "דוקטור לפילוסופיה" (Ph.D.) הוא התואר הגבוה ביותר הניתן מטעם אוניברסיטת תל-אביב, והוא מוענק מטעם האוניברסיטה ולא מטעם יחידת לימוד כלשהי באוניברסיטה.
  3. לשם קבלת התואר על התלמיד:
    - 3.1 לעמוד בהצלחה בתכנית הלימודים שנקבעה לו.
    - 3.2 לבצע מחקר עצמאי ומקורי שיש בו משום תרומה ייחודית לקידום הידע וההבנה בתחום הנחקר ולהגישו כ"עבודת דוקטור".
    - 3.3 להוכיח שליטה בחומר הרקע ובספרות המקצועית בתחום הנחקר.

תנאי קבלה ללימודים

36. תלמידים יתקבלו ללימודי התואר "דוקטור לפילוסופיה" בשני מסלולים: המסלול הרגיל והמסלול הישיר.

המסלול הרגיל

38. רשאי לפנות לוועדה יחידתית בבקשה להתקבל כתלמיד שלב א' למסלול זה:
  - 38.1 מי שקיבל את התואר "מוסמך אוניברסיטה" או "דוקטור לרפואה" (M.D.) בציון משוקלל של "טוב" (80) לפחות, והכין עבודת גמר שציונה הוא 85 לפחות.
  - 38.2 במקרים של הישגים לימודיים, מחקרניים או מקצועיים מיוחדים, תוכל ועדה יחידתית לאשר חריגה מן הציונים המינימליים הנקובים בסעיף 38.1, וזאת באישור הוועדה הכלל-אוניברסיטאית.
  - 38.3 לא יורשה עובד מנהלי או טכני של האוניברסיטה ללמוד ביחידה שבה הוא עובד. מקרים חריגים יובאו לאישור הרקטור.
  - 38.4 תלמיד (שאינו עובד אוניברסיטה) המבקש לבצע מחקר במקום עבודתו, בקשתו תיבחן על ידי הוועדה האוניברסיטאית לתלמידי מחקר.
  39. בעל תואר מוסמך (תואר שני) באוניברסיטה או ממוסד אקדמי מוכר אחר בארץ או בחו"ל, שקיבל את התואר בציון משוקלל של "טוב" (80) לפחות, אך ללא עבודת גמר, יוכל להתקבל כתלמיד שלב א' רק לאחר שיעמוד בתנאים שייקבעו על ידי הוועדה היחידתית, ובהם שני התנאים הבאים:
    - 39.1 הגשת עבודת מחקר שקולה בהיקפה וברמתה לעבודת הגמר לתואר שני באוניברסיטת תל אביב. 39.2 הציון שיינתן על ידי כל אחד מקוראי העבודה לא יהיה נמוך מ-85.
    40. תלמיד שלב א' יהיה חייב, תוך שנה אחת, ובמקרים מיוחדים תוך שנתיים:
      - 40.1 לעמוד בלימודים והשתלמויות כפי שיוטלו עליו על ידי הוועדה היחידתית.
      - 40.2 לקבל הסכמת חבר סגל, הרשאי להנחות תלמיד מחקר, לשמש כמנחהו.
      - 40.3 להגיש – לאחר שסיים את הלימודים וההשתלמויות שהוטלו עליו – תכנית מחקר בחתימת המנחה המיועד.
    41. תלמיד שלב א' שימלא כהלכה אחרי דרישות תכנית הלימודים וההשתלמויות, ותכנית המחקר שהגיש אושרה ע"י הוועדה היחידתית - יהיה לתלמיד שלב ב'. משך הזמן המוקצב לתלמיד לצורכי תיקון הצעת המחקר הוא לכל היותר שנה אחת מאז תום השתיים המוקצבות בסעיף 40. תלמיד שלב א' שלא יעמוד בדרישות אלה ו/או לא יעמוד במשך הזמן הנ"ל - יופסקו לימודיו.

42. לא תדחה ועדה יחידתית תכנית מחקר מבלי שתאפשר למנחה המיועד לחוות דעתו לגבי הנימוקים שהועלו כנגדה.
43. לא תאושר תכנית מחקר לעבודות דוקטור חסויה.

המסלול הישיר

- ההנחיות המלאות והמחייבות בנושא המסלול הישיר לתואר שלישי מפורטות בתקנון של הוועדה היחידתית (המתאימה) לתלמידי מחקר. להלן הנחיות מספר, המתארות את המסגרת הכללית של המסלול הישיר, כפי שהן מופיעות בתקנון האוניברסיטאי לתלמידי מחקר:
44. רשאים לפנות לוועדה יחידתית בבקשה להתקבל למסלול זה:
- 44.1 תלמידים מצטיינים, שקיבלו את התואר "בוגר" בציון משוקלל של 90 לפחות בתכנית תלת-שנתית, או 85 לפחות בתכנית ארבע-שנתית, וקיבלו את הסכמתו של חבר סגל, הרשאי להנחות תלמידי מחקר לשמש מנחה.
  - 44.2 ועדה יחידתית רשאית לקבוע בכללים שייקבעו על ידה קריטריונים הולמים אחרים לקבלה למסלול הישיר. קריטריונים אלה יכולים להביא בחשבון גם את הישגיו של תלמיד לתואר שני במסגרת לימודיו ומחקרו לקראת תואר זה.
  45. ועדה יחידתית תהיה רשאית לאשר בקשה להתקבל למסלול הישיר או לדחותה, לפי שיקול דעתה.
  46. תלמיד שלב א' על תנאי שהתקבל למסלול זה בהתאם להוראת ס"ק 44.1 או 44.2 יהיה חייב בלימודי השלמה מתוך לימודי התואר השני כפי שייקבעו על ידי הוועדה היחידתית.
  47. תלמיד שלב א' על תנאי שהשלים את לימודי ההשלמה לשביעות רצון הוועדה היחידתית, יהיה חייב לעמוד ב"בחינת כשירות" לשם בדיקת ידיעותיו בתחום התמחותו וכושרו בעבודה מחקרית עצמאית. מועד הבחינה, היקפה, תוכנה, צורתה והרכב הבוחנים בה ייקבעו על ידי הוועדה היחידתית.
  48. תלמיד שלב א' על תנאי שעמד ב"בחינת הכשירות" יהיה לתלמיד שלב א'. לא עמד תלמיד שלב א' על תנאי ב"בחינת הכשירות", ייחשבו לימודיו במסגרת המסלול הישיר כחלק מלימודיו לתואר מוסמך.
  49. תלמיד שלב א' יהיה חייב:
    - 49.1 לקבל הסכמת חבר סגל הרשאי להנחות תלמידי מחקר, לשמש כמנחהו.
    - 49.2 להגיש, תוך 6 חודשים מהמועד בו נערכה "בחינת הכשירות", ובאישור מיוחד של ועדה יחידתית תוך שנה ממועד זה, תכנית מחקר בחתימת המנחה המיועד.
- יצוין עוד כי הוועדות היחידתיות לתלמידי מחקר מעניקות לתלמידיהן תואר שני במסגרת המסלול הישיר לתואר שלישי, ועל פי החלטת הוועדה האוניברסיטאית לתואר שני יינתן התואר ללא ציון גמר וללא ציון הצטיינות. את הפרטים המלאים בנושא ניתן, כאמור, למצוא בתקנון של הוועדה היחידתית (המתאימה) לתלמידי מחקר.

מהלך הלימודים והמחקר

64. ועדה יחידתית תקבע תכנית לימודים לכל תלמיד, תוך התחשבות בהמלצת המנחה.
65. תלמיד מחקר חייב להוכיח, בזמן שייקבע על-ידי הוועדה היחידתית, ידיעת שפה או שפות ברמה המאפשרת לו להבין כראוי את הספרות המדעית הרלבנטית. ועדה יחידתית רשאית להטיל על התלמיד לימודי שפה נוספים בהיקף וברמת מיומנות שייקבעו על-ידה.
66. תלמיד יהיה חייב לפעול בהתאם לסדרי ההנחיה שיותוו על-ידי המנחה.
67. מחקרו של תלמיד יבוצע באוניברסיטה או באחד ממכוני המחקר המסונפים לה. במקרים מיוחדים, רשאית הוועדה היחידתית להתיר את ביצוע המחקר במוסד אקדמי או מוסד מחקר מוכר אחר, ובלבד שהתלמיד ישהה באוניברסיטה משך שנה אחת לפחות.
68. תלמיד יגיש למנחה, אחת לשנה, דו"ח התקדמות. המנחה יאשר את הדו"ח בחתימתו ויעבירו לוועדה היחידתית.
69. לא התקדם תלמיד בלימודיו או במחקרו בצורה נאותה, רשאית הוועדה היחידתית, בהתייעצות עם המנחה, להחליט על ביטול רישומו כתלמיד.
70. תלמיד יהיה רשאי, באישור בכתב של המנחה, לפרסם חלק ממחקרו תוך כדי ביצוע עבודת המחקר.
- 70א. על המצאות ופטנטים של תלמידי מחקר חל תקנון המצאות, פטנטים ומסחרם [הוראה 01-003 א] התלמיד יהיה חייב לציין שהפרסום הוא חלק מעבודת מחקר הנכתבת באוניברסיטה.
71. על התלמיד להגיש את עבודת הדוקטור תוך חמש שנים מהמועד שבו התקבל כתלמיד שלב א'. כל חריגה מפרק הזמן הנקוב לעיל טעונה אישור הוועדה היחידתית.
72. משך הזמן המינימלי להגשת עבודת הדוקטור הוא שנה אחת מיום אישור תכנית המחקר, אלא אם כן המליצה הוועדה היחידתית אחרת, והוועדה הכלל-אוניברסיטאית אישרה ההמלצה.
73. השתנה נושא המחקר או הרכב ההנחיה, תאריך הוועדה היחידתית את משך ביצוע עבודת המחקר לפרק זמן נוסף, בהתחשב בשינוי כאמור.
74. במקרים מיוחדים תוכל הוועדה היחידתית, על פי בקשה מנומקת של תלמיד ובהמלצת המנחה, לאפשר לתלמיד הפסקה בלימודיו לתקופה של עד שנה.

הענקת תואר

- 98.1. לאחר סיום כל הליכי אישור עבודת הדוקטור, יפקיד התלמיד במדור תלמידי מחקר עותק מודפס ועותק דיגיטלי של עבודתו.
- 98.2. העותק המודפס וכן העותק הדיגיטלי של העבודה יועברו על ידי מדור תלמידי מחקר לספרייה הרלוונטית לעבודת המחקר. העותק המודפס יקוטלג בספרייה והעותק הדיגיטלי יועלה באופן מיידי למאגר העבודות הדיגיטלי. תלמיד/ מנחה שיבקשו לעכב את העלאת העבודה למאגר הדיגיטלי, ימלאו ויחתמו על טופס העלאת עבודת דוקטור למאגר הדיגיטלי המצורף בנספח ב' לתקנון.
- 98.3. לאחר הפקדת העבודה כאמור בסעיף 98.1 לעיל, יודיע יו"ר הוועדה הכלל-אוניברסיטאית לתלמיד בכתב, על הענקת התואר. העתקים מהודעה זו יישלחו למנחה, ליו"ר הוועדה היחידתית, לדקאן, לראש היחידה ולמזכיר האקדמי.
99. תלמיד יהיה זכאי לשאת את התואר ממועד קבלת ההודעה האמורה בסעיף 98, וההודעה תשמש כאישור זמני לזכותו זו.
100. לאחר משלוח ההודעה האמורה בסעיף 98 יכריז יו"ר הוועדה היחידתית או אחד מחבריה, במסגרת הפקולטה ובמידת האפשר בטקס פומבי, על מתן התואר. נעשתה ההכרזה בטקס פומבי, ירצה בו התלמיד על עבודתו.
101. התואר "דוקטור לפילוסופיה" יוענק בטקס פומבי, כלל-אוניברסיטאי, במועד שייקבע על-ידי שלטונות האוניברסיטה.